

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Seria de conferințe „România-Franța: împreună în Europa”

Conferința

Reglementarea privind Internetul și rețelele numerice în Uniunea Europeană

10 septembrie 2009

Sala de conferințe a Institutului European din România

- Sinteza –

Rezumat

Reglementarea Internetului într-o lume din ce în ce mai interconectată se dovedește a fi dificilă datorită progreselor tehnologice și diferențelor legislative majore între diferitele state.

Sinteza integrală

Joi, 10 septembrie a.c., a avut loc o nouă întâlnire în seria de conferințe „România-Franța: împreună în Europa”. Aceste evenimente au scopul de a contura o perspectivă franco-română asupra provocărilor integrării României în Uniunea Europeană. Conferința a fost susținută de domnul **Olivier Japiot**, directorul general al Consiliului Superior al Audiovizualului din Franța¹ și s-a bucurat de prezența Excelenței sale domnul **Henri Paul**, Ambasadorul Republicii Franceze în România. Întâlnirea a fost moderată de doamna **Gabriela Drăgan**, director general al Institutului European din România.

Excelența sa domnul **Henri Paul** a început prin a aprecia parteneriatul fructuos dintre Ambasada Franței și Institutul European din România. Succesul acestuia se măsoară în opinia sa prin numărul mare de conferințe organizate în comun (conferința de față fiind cea de a șaptesprezecea) și prin calitatea publicului și a întrebărilor puse. Cu privire la tema prezentei conferințe a remarcat

¹ [Consiliul Superior al Audiovizualului](#) este o autoritate administrativă independentă franceză înființată prin legea din 17 ianuarie 1989 al cărei rol este de a garanta exercitarea libertății de comunicare audiovizuală în condițiile [Legii nr. 86-1067 din 30 septembrie 1986 privind libertatea de comunicare](#)

caracterul dificil și politizat al dezbaterii franceze pe tema reglementării Internetului. Un bun exemplu este acela al controversatei [Legi privind favorizarea și protecția creației pe Internet](#) adoptată de Adunarea Națională a Franței în luna mai a.c.¹

Odată subliniat caracterul profund partizan al unei astfel de dezbateri domnul **Olivier Japiot** și-a început prezentarea prin precizarea chestiunilor comune tuturor țărilor în ceea ce privește la reglementarea Internetului: a) Trebuie să reglementăm Internetul? ; b) Putem să îl reglementăm? și c) Cum să îl reglementăm?

Un prim răspuns la aceste întrebări a fost oferit de Uniunea Europeană care a adoptat în anul Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă ([directiva privind comerțul electronic](#)) respectiv Pachetul „[Telecom](#)” în anul 2002.

Prezentarea domnului **Japiot** a fost axată în jurul a trei teme majore menite să prezinte istoricul, prezentul și viitorul probabil al reglementării Internetului.

- I) Trecere în revistă istorică: convergența tehnologică și destabilizarea modurilor de reglementare tradiționale

După naționalizarea din anii '40 a întreprinderilor care asigurau servicii de interes general în anii '80 s-a ajuns la concluzia ca monopolurile naționale sunt ineficiente, trecându-se treptat la deschidere și coordonare la nivel european precum și la separarea modurilor de pe tipuri de rețele: telecomunicații și audiovizual.

Convergența tehnologică a dus la dificultatea separărilor regimurilor juridice pe baza tipului de rețea utilizat, impunându-se realizarea unei distincții între reglementarea rețelelor (cu caracter economic) și reglementarea conținutului (protecția consumatorilor, etc.). Mai mult, structura descentralizată a Internetului, gestionată de [ICANN](#) (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers), organism privat, aflat sub tutela Departamentului american pentru comerț, responsabil cu

¹ Legea prevedea crearea unei autorități independente numită Înalta autoritate pentru difuzarea operelor și protecția drepturilor pe Internet - Haute Autorité pour la diffusion des oeuvres et la protection des droits sur Internet (HADOPI) – responsabilă cu trimiterea de avertismente și chiar tăierea conexiunii la Internet în cazul în care se încalcă legea. Legea a fost contestată la Curtea Constituțională care în iunie a.c. a declarat-o neconstituțională. Principala critică menționată în [Decizia Curtii](#) se referă la încălcarea libertății de exprimare și anume Internetul fiind o parte componentă a libertății de exprimare doar un judecător poate decide tăierea accesului la Internet și nu o simplă autoritate administrativă.

gestiunea la nivel mondial a adreselor IP, face dificilă orice încercare de reglementare la nivel european a Internetului.

II) Un nou cadru juridic: convergența juridică nu impune convergența regulatorilor

Directiva 2000/31/CE stabilește un regim de responsabilitate diferit, în funcție de actori, stabilind trei categorii principale:

- ❖ Editor – responsabil pentru conținutul serviciului;
- ❖ Transportator – scutirea de responsabilitate a intermediarilor care transportă informații provenind de la terți;
- ❖ Găzduitor – responsabilitatea limitată a firmelor/persoanelor care stochează atunci când nu sunt la originea transmisiei conținutului ilicit și când se abțin de la a selecționa destinatarul informațiilor.

Obiectivele Uniunii Europene în procesul de reglementare a Internetului constă în deschiderea către concurență a operatorilor precum și adoptarea principiilor impuse operatorilor de rețele istorice (transparență, acces, interconexiune, tarife, neutralitate).

Ca principiu general se aplică regulile de drept comun existând totuși o serie de cazuri când se aplică reguli specifice cum ar fi protecția consumatorilor, conținuturile ilicite sau protecția datelor personale.

III. Limitele reglementării actuale: Internetul poate fi reglementat în mod eficient?

Evoluția tehnologică a dus la integrarea verticală a operatorilor rezultând în dificultăți sporite la încadrarea judiciară. Eliminarea frontierelor dintre audiovizual și Internet precum și coexistența unor legislații foarte variate fac dificilă împiedicarea accesului la conținuturi ilicite provenind din alte state.

Apariția Internetului a bulversat modurile tradiționale de reglementare necesitând sporirea cooperării internaționale precum și dezvoltarea tehnologiilor de filtrare a site-urilor străine.

La finalul conferinței domnul **Henri Paul** a remarcat faptul că un Internet nereglementat reprezintă o arenă care permite atacarea liberă a celorlalți fără teama de sancțiuni, lucru care trebuie să înceteze. Societatea va trebui să găsească alte sisteme de reglementare și sancționare a abuzului pe

Internet (cum ar fi descărcarea ilegală de opere artistice fără respectarea dreptului de autor). Aceste sisteme trebuie să fie complementare sistemului juridic, în caz contrar riscând să asistăm la o supraaglomerare a judecătorilor cu dosare. O altă problemă se referă la intenția [Google Books](#) de a digitaliza toate cărțile în scopul obținerii unei poziții dominante pe piață în timp ce strategia [Bibliotecii Naționale a Franței](#) este diferită, ea neavând scopuri comerciale.

În ceea ce privește cererile industriei muzicale privind protecția împotriva pirateriei domnul **Japiot** a enunțat politica ministerului Culturii din Franța: ministerul va apăra drepturile industriei muzicale doar dacă reprezentanții acesteia vor institui un sistem de acces accesibil și la prețuri reduse.

Sinteză realizată de

Mihai Sebe

Serviciul Analiză și Studii Europene